

6 - 200 / 56 / 1057

Belügyminiszter elvtárs 56 sz. parancsa.

Az osztályellenség operatív nyilvántartása.

Nincs list

6-200/1957.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZVE

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

56.számú PARANCSA

Budapest, 1957. december 9.-én.

I.

Megvizsgáltam az operatív nyilvántartó osztályon az ellenséges elemek egyetemes nyilvántartását. Megállapítottam annak ellenére, hogy a hibák kiküszöbölése érdekében 1954-ben a nyilvántartás anyagait már felülvizsgálták nem felel meg a mai követelményeknek. Még mindig nagy számban szerepelnek olyan személyek, akikre a nyilvántartásban lévő adatok nem felelnek meg a valóságnak, nincsenek kellően ellenőrizve, vagy olyan adatok alapján vannak nyilvántartva, amelyek nem képezhetik a nyilvántartásbavétel alapját.

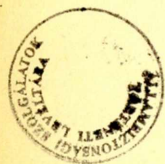
Nagyszámban vannak nyilvántartva olyan személyek, akik a hozzá nem értés és a korábbi nagyfoku gyanakvás légköréből adódóan kerültek nyilvántartásba. Minden alap nélkül vannak nyilvántartva becsületes elvtások, akik jelenleg is párt, állami, gazdasági, tömegszervezeti funkciót viselnek, ugyanígy egyszerű párttagok és becsületes pártonkívüliek is.

Még jelenleg is szerepelnek a nyilvántartásban olyanok, akiket időközben már rehabilitáltak, valamint ezek rokonai - kapcsolatai.

Számos olyan személyt tartanak nyilvántartásban, - és még jelenleg is gyakran előfordul, hogy nyilvántartásba vesznek - akik valamilyen kisebb jelentőségű izgató kijelentést tettek a párttal, a népi demokráciával, vagy valamelyik alapintézménnyel kapcsolatban. Ezek a személyek azonban ellenséges tevékenységet nem fejtettek ki, egyszerű munkásemberek és nem tartoznak az osztályellenséghez.

A nyilvántartás hibái nemcsak a törvényességet sértik, de a dolgozókkal való jóviszony kialakítása terén is károkat okoznak. A helytelen, minden jogi és operatív alapot nélkülöző nyilvántartásba vételek következtében ezek az állampolgárok sok esetben akadályozva vannak állampolgári jogaik gyakorlásában, erkölcsi, vagy anyagi károsodás is éri őket.

Megengedhetetlen az, hogy a nyilvántartott ellenséges elemek között indokolatlanul becsületes állampolgárok szerepeljenek, káros ez az operatív munka szempontjából is, mert csapásaink a tényleges ellenség mellett, a becsületes állampolgárokat is érik.

A fennálló hibák kijavítása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m:

a Belügyminisztérium központi operatív nyilvántartásának felülvizsgálását.

Felül kell vizsgálni valamennyi nyilvántartásba vett személy anyagát, akiket a politikai nyomozó szervek 1945-től jelen parancsom megjelenéséig nyilvántartásba vettek.

A felülvizsgálatot az általam meghatározott sorrendben 1957 november 1-től 1958 december 31-ig kell végrehajtani. Az ellenőrizetlen, megalapozatlan adatok alapján nyilvántartásba vett személyeket a nyilvántartásból törölni kell. A felülvizsgálat eredményeképpen el kell érni, hogy a Belügyminisztérium operatív nyilvántartója a tényleges ellenséges személyek leleplezését, a népi demokrácia, a proletárdiktatura védelmét szolgálja.

A felülvizsgálat végrehajtásánál irányadó a kiadott új Operatív Nyilvántartási Szabályzat.

A jövőben csak az új Operatív Nyilvántartási Szabályzat alapelveiben meghatározott kategóriákhoz tartozó személyeket lehet nyilvántartásba venni.

Akik indokolatlanul és felelőtlenül vesznek személyeket nyilvántartásba, felelősségre kell vonni.

II.

A felülvizsgálat sorrendjét az alábbiak szerint határozom meg:

- 1./ Az operatív nyilvántartó osztály 1958 február 1-ig vizsgálja felül a párt hatáskörébe tartozó párt, állami, tömegszervezeti, vagy gazdasági funkcióban lévő olyan elvtársak anyagait, akik még jelenleg is szerepelnek a nyilvántartásban. Valamennyi felülvizsgált anyagot javaslatlaltal a párt által kijelölt bizottságok elé kell terjeszteni jóváhagyás, illetve döntés végett.

A fenti anyagok felülvizsgálatához a Politikai Nyomozó Főosztály központi, megyei /budapesti/ osztályai az operatív nyilvántartó osztály megkeresése esetén kötelesek messzemenő segítséget nyújtani.

- 2./ Az operatív nyilvántartó osztály, a bíróságok határozatai, kegyelmi végzések alapján 1958 február 1-ig vizsgálja felül a korábbi ügyekben nyilvántartásba vett, rehabilitált személyek anyagait.

Felül kell vizsgálni a Belügyminisztériumban működő rehabilitációs bizottság határozatai alapján az indokolatlanul internált személyek anyagait is. Valamennyi rehabilitált személyt törölni kell a nyilvántartásból.

A későbbiek során az irattározott anyagok felülvizsgálatával együtt törölni kell a nyilvántartásból a rehabilitált személyek ugynevezett "kapcsolatait" is.

Kivételt képez az, ha a bíróság a rehabilitált személyt valamely más bűncselekményben bűnösnek találta, vagy az Operatív Nyilvántartási Szabályzatban meghatározott ellenséges kategóriába tartozik. Ebben az esetben függetlenül az ügytől, ezen az alapon kell nyilvántartásba venni.

- 3./ Felül kell vizsgálni a Politikai Nyomozó Főosztály központi, megyei /budapesti/ osztályai, a Hőrfelderítő Főosztály által nyilvántartásba vett személyeket, akik jelenleg is "élő" még nem irattározott operatív dossziék alapján lettek nyilvántartásba véve. A felsorolt osztályoknak a felülvizsgálatot 1958 október 31-ig kell végrehajtani.
- 4./ Az irattározott operatív dossziék alapján nyilvántartásba vett személyeket az operatív nyilvántartó osztály vizsgálja felül 1958 december 31-ig.
- 5./ A felülvizsgálat alapján valamennyi politikai nyomozó osztálynak dönteni kell, kiket hagynak meg továbbra is nyilvántartásba. Az indokolatlanul nyilvántartásba vett személyeket pedig törölni kell a nyilvántartásból.

III.

A felülvizsgálat előkészítése érdekében a BM. Politikai Nyomozó Főosztály vezetője 1957 december 30-ig hívja össze a politikai nyomozó osztályok vezetőit és ismertesse a nyilvántartás felülvizsgálatának jelentőségét. Az operatív nyilvántartó osztály vezetője részletesen tájékoztassa a politikai nyomozó osztályvezetőket a felülvizsgálat módjáról.

Ezt követően valamennyi politikai nyomozó osztályvezető a beosztottak előtt ismertesse az operatív nyilvántartás felülvizsgálatát és tartson részletes eligazítást a felülvizsgálat jelentőségéről, a végrehajtás módjáról és a szervezetre háruló feladatokról. A vezetők gondoskodjanak arról, hogy az operatív tisztek az új Operatív Nyilvántartási Szabályzat alapján megfelelően legyenek oktattva, hogyan kell végrehajtani a nyilvántartás felülvizsgálatával kapcsolatos feladatokat.

A központi /budapesti/ megyei politikai nyomozó osztályvezetők felelősek az osztályukon folyó felülvizsgálati munkáért. Az osztályvezetők készítsék el az eredményes végrehajtás érdekében a felülvizsgálat ütemének, ellenőrzésének tervét.

Az osztályokon szükség szerint egy, vagy több bizottságot kell létrehozni a felülvizsgálat idejére.

A bizottság vezetője az illetékes politikai nyomozó osztály vezetője vagy helyettese legyen. Tagjai pedig nagy politikai és operatív tapasztalattal rendelkező alosztályvezetők, operatív tisztek legyenek.

A bizottság feladata:

Ellenőrizni, hogy a felülvizsgálatot az elkészített terv alapján, megfelelő ütemben az előírt határidőre végrehajtsák. Segítséget nyújtani a felülvizsgálat során felmerülő egyes elvi kérdések tisztázásában.

Ellenőrizni, hogy az operatív tisztek a felülvizsgálatot kellő alapos-sággal hajtsák végre és az Operatív Nyilvántartási Szabályzatban előírtak szerint - okmányokkal igazolják - a nyilvántartásban maradó személyekre vonatkozó terhelő adatokat.

A politikai nyomozók javaslatai alapján döntsének a nyilvántartásban maradó, vagy törlésre kerülő személyek felett.

A felülvizsgálat megszervezésével és ellenőrzésével a Politikai Nyomozó Főosztály Operatív Nyilvántartó Osztály Vezetőjét bízom meg.

A felülvizsgálat ellenőrzésére az operatív nyilvántartó osztályon létre kell hozni megfelelő létszámmal egy instruktori csoportot. E mellett az operatív nyilvántartó osztály nyújtson elvi és gyakorlati segítséget a felülvizsgálati munka sikeres végrehajtásához.

Az irattári anyagok felülvizsgálására a BM. Személyzeti Osztálya és a Politikai Nyomozó Főosztály Vezetője vezényeljen 50 politikai nyomozót az operatív nyilvántartó osztályra.

IV.

A nyilvántartásba vett személyek felülvizsgálatát a politikai nyomozó osztályokon az előbbi módon kell végrehajtani:

1./ Az operatív nyilvántartó osztály 1957 júliustól folyamatosan megküldte a politikai nyomozó szervek által korábban kiállított, a központi egyetemes nyilvántartásba elhelyezett kartonok másolatát az illetékes osztályoknak, a megsemmisült dossziék rekonstruálása céljából. Ugyanezeket a kartonokat kell a nyilvántartás felülvizsgálására is felhasználni, tehát az anyagok rekonstruálását és felülvizsgálatát egy időben kell elvégezni.

2./ Meg kell állapítani, hogy a nyilvántartásbavétel alapját képező anyagok megfelelnek-e a nyilvántartási szabályzatban előírtaknak. Ha a személyre vonatkozó anyag megsemmisült, azt újból be kell szerezni és a megfelelő operatív dossziében el kell helyezni.

3./ A nyilvántartásba vett személyek felülvizsgálatát az illetékes területen dolgozó operatív tiszt hajtja végre. Megállapítja, hogy a kartonokon közölt értékelés az Operatív Nyilvántartás Szabályzatban meghatározott szempontok szerint terhelő adatot jelent-e. Miután az megtörtént, a dossziében lévő anyagot, illetve a rekonstruálás során beszerzett ellenőrzött adatok alapján bizonyítani kell a kartonon közöltek

helytállóságát. Ha a személy nyilvántartásba való további meghagyását javasolja, köteles dokumentálni, az okmányokat beszerezni.

- 4./Amennyiben a nyilvántartásban lévő személy ellenséges tevékenységet nem követett el, terhelő adat nincs rá, ellenséges kategóriába nem tartozik, az operatív tiszt tegyen javaslatot a nyilvántartásból való törlésére.

Ugy a törlési javaslatot, mint a nyilvántartásba való további meghagyást a bizottságok elé kell terjesztteni jóváhagyásra.

- 5./Nyilvántartásból való törlés esetén az operatív nyilvántartó osztály által korábban megküldött kartonmásolatot kell röviden a törlést megindokolni és a bizottság vezetője által aláírva visszaküldeni az operatív nyilvántartó osztályra. A visszaküldött kartonmásolat alapján az operatív nyilvántartó osztályon az egyetemes kartonrendszerből ki kell emelni a törlésre javasolt személy eredeti kartonját.

- 6./A megyei /budapesti/ politikai nyomozó osztályoknál a nyilvántartásba való további meghagyás esetén, a felülvizsgálatot végrehajtó operatív tiszt a meglévő, vagy újonnan beszerezett okmányok alapján új nyilvántartási kartont készít. A kartont az okmányokkal együtt a felülvizsgáló bizottság elé terjeszti jóváhagyásra. Ha a bizottság a nyilvántartásba való meghagyás mellett dönt, a bizottság vezetője /osztályvezető, vagy helyettese/ aláírja az új nyilvántartási kartont. Az új kartont be kell sorolni az osztály nyilvántartásába. A felülvizsgáló bizottság döntését az operatív nyilvántartó osztálytól korábban megküldött kartonmásolatra is rá kell vezetni és a bizottság vezetőjének aláírásával a II/11 osztályra meg kell küldeni.

A bizottság döntését az operatív nyilvántartó osztály egyetemes nyilvántartásában az eredeti kartonon át kell vezetni.

A központi politikai nyomozó osztályokon, ahol az osztálynak saját nyilvántartása nincs, a felülvizsgálatot a fentiek szerint kell végrehajtani azaz az eltéréssel, hogy saját részükre új kartont kiállítani nem kell.

- 7./Egyes kivételes esetben, ha a terhelő anyag, dokumentáció egyenlőre semmilyen körülmények között nem szerezhető be újra, de a személy operatív célból fontos, ismert az osztályon az, hogy korábban az anyagok megsemmisülése előtt rá komoly terhelő adatok voltak, ennek alapján a személy további nyilvántartásba való meghagyása indokolt. Erről hivatalos feljegyzést kell készíteni, fel kell tüntetni, hogy korábban milyen terhelő adatok voltak a személyre. A hivatalos feljegyzést a megfelelő dossziében el kell helyezni. A személyt ennek alapján kutató nyilvántartásba kell sorolni.

h.2. G-200/56/1957

A kutató anyagba történő besorolást az Operatív Nyilvántartási Szabályzatban meghatározottak szerint kell végrehajtani.

- 8./A BM. operatív nyilvántartásában csak azok a személyek szerepelhetnek, akikre vonatkozóan a politikai nyomozó szervek gondosan ellenőrzött terhelő adatokkal rendelkeznek.
- 9./A felülvizsgálat során az új Operatív Nyilvántartási Szabályzatban előírattoktól eltérően nem kell a nyilvántartásban továbbra is megmaradó felülvizsgált személyekre a kartonnal együtt az okmányokat is beküldeni a II/11 osztálynak, mert az késleltetné, megnehezítené a felülvizsgálati munkát, nagy anyagmozgatással járna. Az új nyilvántartásba vételeknél azonban a felülvizsgálat ideje alatt is a Nyilvántartási Szabályzatban előírtak szerint kell eljárni.

V.

A felülvizsgálatot nagy körültekintéssel és felelősségteljesen kell elvégezni, mert a Belügyminisztérium operatív nyilvántartásának felülvizsgálata ütőképesebb teszi a politikai nyomozó szervek munkáját. Kikerülnek a nyilvántartásból az eddig indokolatlanul nyilvántartott személyek kartonjai, és a tényleges ellenség marad nyilvántartásban. Ennek eredményeképpen számot lehet adni az országban elhelyezkedő ellenséges elemekről, számba lehet venni azokat, akik az ország határain túl a Magyar Népköztársaság ellen tevékenykednek. Ez nagymértékben elő fogja segíteni, hogy az operatív hálózati munka Népköztársaságunk ellenségei ellen irányuljon.

Valamennyi vezető és beosztott éberrel figyeljen arra, hogy a felülvizsgálat során egyetlen ellenséges személy kartonja se kerülhessen ki a nyilvántartásból.

Utasítom a vezetőket, hogy az operatív nyilvántartó felülvizsgálatát beosztottaikkal, a felülvizsgálat jelentőségének megfelelően ismertessék. Az Operatív Nyilvántartó Osztály vezetője 1958. május 1-ig tegyen jelentést a felülvizsgálat állásáról, a felülvizsgálat befejezése után 1959. január 15-ig a felülvizsgálat eredményéről és a nyilvántartott kategóriákról.

Jelen parancsomat a politikai nyomozó osztályok személyi állományával ismertetni kell.

Kapják: Miniszterhelyettes elvtársak,

BM. II. Főosztály vezetője, helyettesei, osztályvezetői,

Megyei/budapesti/ rendőrfőkapitányságok vezetői, valamint a politikai nyomozó osztályok vezetői,

Hör. Felderítő Főosztály Vezetője,

BM. Titkárság Vezetője, Ellenőrzési osztály vezetője,

Tájékoztatási osztály vezetője,

Tanulmányi osztály vezetője,

Szervezési osztály vezetője.

Biszkó Béla sk.
belügyminiszter.

h. 2. G-200/56/1957